

บทความวิจัย

การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ADMINISTRATION OF LEARNING MANAGEMENT CONDUCIVE
TO EARLY CHILDHOOD EXECUTIVE FUNCTION OF SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER LAMPANG PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 3

นฤมล ทนายมา* และ ปณตนนท์ เกียรติประภากุล
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ลำปาง ประเทศไทย

Nurumol Tanaima* and Panatanon Thienpraphakul
Department of Education Administration Faculty of Education Lampang Rajabhat University,
Lampang, Thailand

*E-mail: 64851810108@lpru.ac.th

Received: 30-10-2023

Revised: 17-01-2024

Accepted: 25-01-2024

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 44 คน และ ครูปฐมวัย จำนวน 56 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการนำมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุม และด้านการจัดองค์การ ตามลำดับ และ 2) แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนแนวทางทั้งสิ้น 22 แนวทาง ด้านการวางแผน จำนวน 5 แนวทาง ด้านการจัดองค์การ จำนวน 6 แนวทาง ด้านการนำ จำนวน 6 แนวทาง และด้านการควบคุม จำนวน 5 แนวทาง

คำสำคัญ: การบริหารการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objective of this research was to study the condition and management guidelines of learning management conducive to early childhood executive function of school administrators under Lampang Primary Educational Service Area Office 3. The population consisted of 44 school administrators and 56 preschool teachers. The tools included a 5-point rating scale questionnaire regarding learning management conducive to early childhood executive function of school administrators under Lampang Primary Education Service Area Office 3, and group discussion recording forms. Data analysis employed basic statistics such as percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings indicated that: 1) the management condition conducive to early childhood executive function of school administrators was overall at a high level. The leadership had the highest average, followed by planning, organization, and control, respectively, and 2) there were a total of 22 management guidelines conducive to early childhood executive function of school administrators. These included 5 guidelines for planning, 6 guidelines for organization, 6 guidelines for leadership, and 5 guidelines for control.

Keywords: Learning Management Administration, Learning Management Conducive to Early Childhood Executive Function, School Administrators

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ได้บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และรัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย

(Office of the Secretariat of the House of Representatives, 2017) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้ระบุแนวคิดของหลักการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อประชาชนทุกคน ทุกช่วงวัย ตั้งแต่เด็กปฐมวัย เป็นต้นไป จึงเห็นได้ว่าการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นสิ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นช่วงเวลาที่ทำให้ผลของการลงทุนที่คุ้มค่า

ที่สุดต่อการสร้างรากฐานของชีวิตและสามารถเติบโตไปอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่สมวัยอย่างรอบด้าน โดยแต่ละหน่วยงานที่ดำเนินการจัดการศึกษาจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง (Ministry of Education, 2017) ทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง Executive Functions (EF) เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้แก่เด็ก มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management : SBM) โดยการบริหารจัดการในสถานศึกษาประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัย คืองานวิชาการในสถานศึกษา

ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกและเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพของสถานศึกษา และเป็นผู้มีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจาก การบริหารในสถานศึกษา ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการจัดการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่ง และถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญ (Lawalee, 2017) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและประสบการณ์ รวมถึงเข้าใจกระบวนการบริหาร การจัดการเรียนรู้ในระดับปฐมวัยอย่างแท้จริง เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างรอบด้านและมีคุณภาพต่อไป

สำหรับเด็กปฐมวัยการบริหารจัดการการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับเด็กเพราะนอกจากจะส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านแล้ว ยังส่งผลให้เด็กได้เรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่กับคนอื่นอยู่กับสังคมได้ดีในอนาคต และในปัจจุบันนักคิดและนักการศึกษาทั่วโลกได้ชี้ไว้ว่า เด็กรุ่นใหม่จะอยู่รอดปลอดภัย มั่นคง และทำให้โลกน่าอยู่ต่อไปได้จะต้องมีทักษะที่เรียกกันว่า ทักษะศตวรรษที่ 21 และทักษะศตวรรษที่ 21 เหล่านี้เกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกฝน ทักษะสมองส่วนหน้า หรือ Executive Functions (EF) มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปฐมวัยเกิดเป็นรากฐานของทักษะต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย (Office of the Health Promotion Foundation, 2019) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการบริหารจัดการการเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาของทักษะสมอง และเติบโตไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการบริหารจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเด็กปฐมวัยจากนักศึกษานักวิจัย และหน่วยงานต่าง ๆ โดยพบว่า มีการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนา

ทักษะสมองเด็กปฐมวัยที่คล้ายคลึงกัน ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนาครู
- 3) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ และ
- 4) การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานเกี่ยวข้อง

ทั้งนี้จากการศึกษารายงานการสังเคราะห์ การประเมินตนเองของสถานศึกษาระดับปฐมวัย ปีงบประมาณ 2563 - 2565 พบว่าประเด็นที่เป็น ปัญหาอย่างต่อเนื่องของเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 คือ ทักษะการคิดแก้ปัญหา (Office of Lampang Primary Educational Service Area 3, 2022) ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นของเด็กไทยในอนาคต และ แสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยไม่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางสมอง EF ตามที่ ควรจะได้รับ เนื่องจากหากเด็กได้รับการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางสมองเป็นอย่างดี เด็กจะเกิดกระบวนการของการใช้ปัญญาในระดับสูง ที่จะช่วยให้เด็กสามารถกำกับพฤติกรรมของตนเอง ควบคุมการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง อย่างถูกต้อง (Thanasethakorn, 2021) ปัญหา ดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่สะท้อนให้เห็นว่าเด็ก ปฐมวัยจำเป็นต้องได้รับการจัดการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมทักษะทางสมอง EF เพื่อให้เด็กปฐมวัย เกิดทักษะการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ซึ่งทาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ยังขาดแนวทางการจัดการจัดการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะด้าน การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ซึ่งเป็นหลักการการจัดการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้บริหาร โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง หลักการจัดการจัดการเรียนรู้แบบ POLC ว่า

เป็นหนึ่งในแนวทางการบริหารที่ดี และสามารถ ทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุ วัตถุประสงค์ได้

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการ การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 เพื่อให้ ผู้บริหารสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหาร การจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการการจัดการจัดการ เรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปางเขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการจัดการ เรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปางเขต 3

ทบทวนแนวคิด

การจัดการจัดการเรียนรู้

Allen (1958) กล่าวว่า การบริหาร ตามทฤษฎี POLC เป็นการบริหารจัดการที่สร้าง ประสิทธิภาพให้กับองค์กร มีกระบวนการตั้งแต่ เริ่มต้นจนจบซึ่งได้แก่ การวางแผน การจัดการ องค์การ การนำ และการควบคุม โดย POLC เป็นหลักการบริหารที่ให้ความสำคัญกับการนำ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการ การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดกิจกรรมตลอดจนภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติเอาไว้ในแต่ละช่วงเวลาเพื่อให้เป็นแนวทางตลอดจนทิศทางในการปฏิบัติงาน

2. การจัดการองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างตำแหน่ง กำหนดบทบาทหน้าที่ ตลอดจนการทำงานของทุกภาคส่วนให้สอดคล้อง ราบรื่น ไม่ทับซ้อนกัน จัดสรรคนให้เหมาะสมกับงาน จัดการงานให้เป็น ระบบ ระเบียบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด

3. การนำ (Leading) หมายถึง การชักนำบุคลากรให้ปฏิบัติงาน โดยการจูงใจให้ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้หลักการจูงใจที่ดี และขณะเดียวกันต้องมีการ สั่งการที่เหมาะสม ซึ่งหมายถึงการกระตุ้น จูงใจให้ใช้ความพยายามในการบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ

4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การดูแลบุคลากรตลอดจนการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ตลอดจนการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่ มีความสำเร็จมากน้อยเพียงไร

ทักษะสมองเด็กปฐมวัย

Duangbu (2021) กล่าวว่า ทักษะการคิดเชิงบริหาร EF ประกอบด้วย 1. ความจำที่นำมาใช้งาน (Working Memory) 2. การหยุดการยับยั้งพฤติกรรม (Inhibitory Control) 3. ความยืดหยุ่นทางความคิด (Shift/Cognitive Flexibility)

Palitphonkhanpim (2018) กล่าวว่า EF เป็นทักษะสมองที่ทำให้เด็กสามารถดูแลตัวเองได้ เอาตัวรอดได้ องค์ประกอบของ EF มีทั้งหมด 3 องค์ประกอบ คือ 1. การควบคุมตนเอง 2. ความจำใช้งาน 3. การคิดวิเคราะห์อย่างยืดหยุ่น

Hanmethee (2016) กล่าวว่า องค์ประกอบของ EF มีทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

1. กลุ่มทักษะพื้นฐาน ประกอบด้วย ความจำเพื่อใช้งาน การยั้งคิดไตร่ตรอง การยืดหยุ่นความคิด

2. กลุ่มทักษะกำกับตนเอง ประกอบด้วย การใส่ใจจดจ่อ การควบคุมอารมณ์ การติดตามประเมินตนเอง

3. กลุ่มทักษะปฏิบัติ ประกอบด้วย การริเริ่มและลงมือทำ การวางแผน และการดำเนินการงาน การมุ่งเป้าหมาย

สรุปได้ว่าทักษะสมองเด็กปฐมวัยเป็นความสามารถในการคิดของเด็กปฐมวัยที่ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ ความจำเพื่อใช้งาน การยั้งคิดไตร่ตรอง การยืดหยุ่นความคิด การใส่ใจจดจ่อ การควบคุมอารมณ์ การติดตามประเมินตนเอง การริเริ่มและลงมือทำ การวางแผนและการดำเนินการงาน และการมุ่งเป้าหมาย

การบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดและหลักการต่าง ๆ รวมทั้ง งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ของนักวิชาการ นักวิจัย และหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 10 แหล่ง ได้แก่ Udomrati (2022); Love Your Child Learning Group Institute (2022); Mangalakhiri (2022); Sakuntanak (2021); Winyakul, Seri และ Thanasetthakorn (2021); Srisang, Chusuwan, Mahakantha (2020); Ministry of Education (2020); Hongthong (2019); Office of the Health Promotion Foundation (2018) และ Hanmethee (2016) พบว่า มีการบริหาร

การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย จำนวน 12 ด้าน ผู้วิจัยคัดเลือกด้วยเกณฑ์ 60% ของจำนวนนักวิชาการ นักวิจัย และหน่วยงานต่าง ๆ (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 6 แห่งขึ้นไป) โดยมีการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

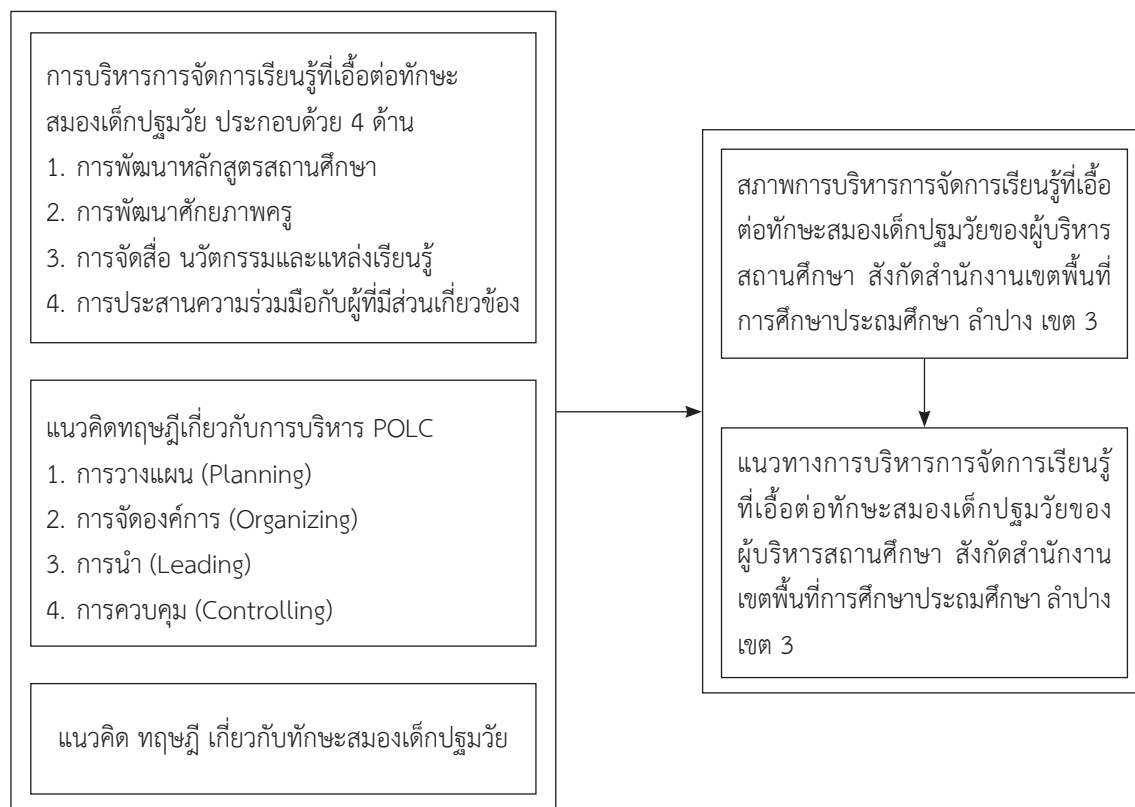
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการกำหนดจุดหมาย มาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และโครงสร้างของหลักสูตร ที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมองของเด็กปฐมวัยอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 โดยการร่วมมือ และรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการประเมิน หลักสูตรสถานศึกษา นำผลการประเมินไปปรับปรุง และพัฒนา เพื่อจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนา ทักษะสมองของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพ

2. การพัฒนาศักยภาพครู เป็นการชี้แจง การสนับสนุน ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ โดยจัดทำโครงการเพื่อให้ความรู้พื้นฐานแก่ครู ปฐมวัยเกี่ยวกับทักษะทางสมองเด็กปฐมวัย และ ส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาตนเองเพื่อให้ครูเกิด ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมอง มีการนิเทศ การสอนของครูจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองอย่าง ต่อเนื่อง โดยใช้เครื่องมือการนิเทศที่สอดคล้องกับ การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

3. การจัดสื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ เป็นการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาบูรณาการเป็นแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ การพัฒนาทักษะสมองเด็กปฐมวัย จัดหาผู้เชี่ยวชาญ เข้ามาให้ความรู้ในการพัฒนา และสร้างสื่อ เพื่อส่งเสริม ให้เด็กเกิดการเรียนรู้และนำไปสู่การพัฒนาทักษะ สมอง โดยร่วมกันวางแผนและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ด้านการจัดสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ และจัดทำ ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย รวมถึงการจัดทำ รายงานการใช้สื่อที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสมอง เด็กปฐมวัย และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

4. การประสานความร่วมมือกับผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษา กับ พ่อแม่ ครอบครัวยุ ชุมชน หน่วยงานจากภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็ก ปฐมวัย ให้สถานศึกษาเป็นเครือข่ายทางวิชาการ ที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้อันของเด็กปฐมวัย โดยการส่งเสริมครู บุคลากรในสถานศึกษาให้มี การจัดระบบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย เพื่อให้บริการต่อ ชุมชนและสังคม รวมถึงการรายงานผลการดำเนิน การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบร่วมกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมอง เด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูปฐมวัยทั้งหมด ที่อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 รวมทั้งสิ้น 100 คน

เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

การสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างข้อคำถามสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาให้ครอบคลุมตามขอบเขตที่กำหนด

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การวิจัย การจัดการเรียนรู้ และทักษะสมองเด็กปฐมวัย จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถาม แล้วนำผลที่ได้มาตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง

ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.8 – 1 สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach's alpha) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้ผลลัพธ์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก เท่ากับ 0.88 แสดงว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

7) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 3 โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD)

3) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหาร การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การยกร่างแนวทางการบริหาร การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบเพื่อยืนยัน ความเหมาะสมแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ตรวจสอบโดยการจัดสนทนากลุ่ม แล้วปรับร่างแนวตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือ ได้แก่

1) ประเด็นการสนทนากลุ่ม ใช้ใน การตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของ แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ ทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปางเขต 3 ที่ได้จัดทำขึ้นตามขอบเขตเนื้อหา ที่กำหนด

2) แบบตรวจสอบการสนทนากลุ่มของ ร่างแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ ทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปางเขต 3 เป็นลักษณะข้อคำถามตามขอบเขต เนื้อหาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณา ฉันทามติ และปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำมาจัดทำเป็น แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ ทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 3

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ผู้ตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมอง เด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 63 และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 37 ด้านตำแหน่งการปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 36 และ ตำแหน่งครู ร้อยละ 64 และด้านประสบการณ์ การทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 40 มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 32 และมีประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี ร้อยละ 28 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปางเขต 3

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 100) คน	ร้อยละ (100)
1. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	63	63.00
ปริญญาโท	37	37.00
2. ตำแหน่งการปฏิบัติงาน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	36	36.00
ครู	64	64.00
3. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	32	32.00
5 – 10 ปี	28	28.00
มากกว่า 10 ปี	40	40.00

2. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในภาพรวม

สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะ สมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. ด้านการวางแผน (Planning)	3.91	0.76	มาก	2
2. ด้านการจัดองค์การ (Organizing)	3.19	0.31	ปานกลาง	4
3. ด้านการนำ (Leading)	4.25	0.58	มาก	1
4. ด้านการควบคุม (Controlling)	3.86	0.79	มาก	3
ค่าเฉลี่ย	3.80	0.61	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.80$, $\sigma = 0.61$) โดยด้านการนำ (Leading) ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.58$) มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการวางแผน (Planning) ($\mu = 3.91$, $\sigma = 0.76$) ด้านการควบคุม (Controlling) ($\mu = 3.86$, $\sigma = 0.79$) และด้านการจัดองค์การ (Organizing) ($\mu = 3.19$, $\sigma = 0.31$) ตามลำดับ

3. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3

จากการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ผู้วิจัยดำเนินการปรับร่างแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ตามข้อเสนอแนะ โดยได้แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ประกอบด้วย 4 ด้าน 22 แนวทาง ดังนี้

1. ด้านการวางแผน (Planning)

แนวทางที่ 1 สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และตัวบ่งชี้ของหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย ให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 2 สถานศึกษากำหนดแผนงาน/โครงการอบรมเรื่องการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา วางแผนให้ครูนำสื่อที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 4 สถานศึกษาวางแผนประสานงานผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและ

ประสบการณ์ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 5 สถานศึกษากำหนดแผนงาน/โครงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

2. ด้านการจัดองค์การ (Organizing)

แนวทางที่ 1 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยมีผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ร่วมนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 2 สถานศึกษาขอความร่วมมือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นที่ปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนครูในการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 4 สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนครูในการศึกษาคูงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยจากสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จหรือได้รับรางวัล

แนวทางที่ 5 ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูสร้างสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 6 สถานศึกษามีเครือข่ายระหว่างครูและผู้ปกครองเด็กปฐมวัยเพื่อเพิ่มทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

3. ด้านการนำ (Leading)

แนวทางที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาระดับปฐมวัยให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมเป็นคณะกรรมการในการประเมินกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจในการพัฒนาตนเองของครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางที่ 5 ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูนำสื่อที่มีรอบตัวมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนครูในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

4. ด้านการควบคุม (Controlling)

แนวทางที่ 1 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับการพัฒนาทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 2 สถานศึกษาประเมินการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยตามเกณฑ์ และเครื่องมือที่กำหนดไว้

แนวทางที่ 3 สถานศึกษามีสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและเพียงพอในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมอง เด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 4 สถานศึกษาจัดทำรายงาน ผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย

แนวทางที่ 5 สถานศึกษารายงานผลการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

สรุปผลการวิจัยและอภิปราย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหาร การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะ สมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการนำ (Leading) เป็นด้านลำดับที่หนึ่ง ($\mu = 4.25, \sigma = 0.58$) ด้านการวางแผน (Planning) เป็นลำดับที่สอง ($\mu = 3.91, \sigma = 0.76$) ด้าน การควบคุม (Controlling) เป็นอันดับที่สาม ($\mu = 3.86, \sigma = 0.79$) และด้านการจัดองค์การ (Organizing) เป็นลำดับที่สี่ ($\mu = 3.19, \sigma = 0.31$) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหาร การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 พบว่ามี จำนวนแนวทางทั้งสิ้น 22 แนวทาง ประกอบด้วย ด้านการวางแผน (Planning) จำนวน 5 แนวทาง

ด้านการจัดองค์การ (Organizing) จำนวน 6 แนวทาง ด้านการนำ (Leading) จำนวน 6 แนวทาง และ ด้านการควบคุม (Controlling) จำนวน 5 แนวทาง

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การบริหาร การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สามารถ สรุปผลได้ ดังนี้ ด้านการนำ (Leading) ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีสภาพ การปฏิบัติอยู่ในลำดับที่ 1 เนื่องมาจากผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปางเขต 3 มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ และบริบท ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง วิธีการบริหารการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นผู้นำในการร่วมมือกับผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมองเด็กปฐมวัย และผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจ ในการพัฒนาตนเองของครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมอง เด็กปฐมวัย สอดคล้องกับแนวคิดของ Office of the Secretariat of the Education Council (2022) กล่าวว่า ในการบริหารจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำหน้าที่เป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ โดยพัฒนากระบวนทัศน์ใหม่ เสริมสร้างวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ในการบริหาร และการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้นำการปรับหลักสูตร การวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การนิเทศ และพัฒนาครู การจัดหาและพัฒนาเทคโนโลยี สื่อ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา รวมถึงระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน และการสร้าง ระดม ประสาน ความร่วมมือกับทุกฝ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Khecharanan & Samerjai (2022) กล่าวว่า ปัจจุบันการนำเป็นหน้าที่ สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารทุกคน ที่ต้องใช้ ทั้งพระเดชและพระคุณในการนำให้ผู้ตามปฏิบัติ ภารกิจต่าง ๆ ให้สำเร็จ เพราะสภาพแวดล้อม เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยบุคลากรจะมีความรู้ ทักษะ และความสามารถสูงขึ้น แรงงานมีความแตกต่าง และหลากหลาย จึงต้องมีกลยุทธ์ในการสั่งงาน และกระตุ้นให้ผู้ตามปฏิบัติตามที่ ต้องการ อย่างมีประสิทธิภาพ ประการสำคัญผู้นำยังต้อง กล้าตัดสินใจและทำสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม โดยสอดคล้องกับความต้องการระยะสั้นและ เป้าหมายระยะยาวขององค์กร

ผลการศึกษาแนวทางการบริหาร การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย ให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมองเด็กปฐมวัย ร่วมเป็นคณะกรรมการในการประเมินกระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย มีการส่งเสริม สนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจในการพัฒนา ตนเองของครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเอง จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดการ เรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูนำสื่อ ที่มีรอบตัว มาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนรู้

ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย และส่งเสริม สนับสนุนครูในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการบริหารการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัย ความสามารถในการนำจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารที่ดีมีความสามารถจะนำพาสถานศึกษา มุ่งไปสู่ความสำเร็จได้โดยเฉพาะงานด้านการบริหาร การจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ ความสำคัญกับคุณภาพของผู้เรียน เน้นความสามารถ และคุณภาพในการสอนของครู มีความสามารถ ในการนิเทศการสอนของครู เป็นผู้นำในการประสาน งานด้านต่างๆปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และกระตุ้นให้กำลังใจครูและนักเรียนในการเรียน การสอนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wongcha (2017) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบ ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ 2) การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร 3) การบริหาร จัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4) การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ 5) การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร 6) การมีส่วนร่วมและการสนับสนุน จากทุกภาคส่วน 7) ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัยและ 8) การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุน การจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดองค์การ มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติที่น้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักในความสำคัญของการจัดองค์การให้มากขึ้น โดยการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กับการพัฒนาทักษะสมองเด็กปฐมวัย เพื่อนำมากำหนดเป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมาตรฐานตัวบ่งชี้ของเด็กปฐมวัยในหลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจน รวมถึงกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยเพิ่มมากขึ้น

2) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการนำ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติที่มากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย และสามารถเป็นผู้นำในการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยได้

ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อเด็กปฐมวัยอย่างถูกต้องตามแนวทางการบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อเด็กปฐมวัยมากยิ่งขึ้น

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ควรสนับสนุนให้สถานศึกษาที่เปิดทำการสอนระดับปฐมวัย นำแนวทางการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากการวิจัยไปปรับใช้ โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ภายในจังหวัดลำปาง เพื่อให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น

2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- Allen, L. A. (1958). **Management and Organization**. New York : Mc Graw-Hill.
- Duangbu, D. (2021). **Creating an Executive Thinking Skills (EF) test for basic skills for Grade 6 students in Nakhon Phanom Province**. (Doctor of Education). Mahasarakham University. (In Thai)
- Hanmethee, S. (2016). **Brain skills for a successful life. Executive Functions = EF**. Bangkok : RLG Institute. (In Thai)
- Khecharanan, N., & Samerjai, C. (2022). **Management**. Bangkok : SE-ED Publisher. (In Thai)
- Lawalee, B. (2017). School Administrators' Role in the Age of Globalization. **Academic Journal of Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus**, 6(2), 206-215. (In Thai)
- Ministry of Education. (2017). **Early Childhood Education Curriculum Manual, B.E. 2017 For children aged 3 - 6 years**. Bangkok : Agricultural Cooperatives Association of Thailand. (In Thai)
- Office of Lampang Primary Educational Service Area 3. (2022). **Annual Action Plan 2022**. Office of Lampang Primary Educational Service Area 3. (In Thai)
- Office of the Health Promotion Foundation. (2019). **A guide to developing EF brain skills for early childhood teachers**. Bangkok : Ek Pim Thai.
- Office of the Secretariat of the Education Council. (2022). **Measures to reverse learning recession**. Bangkok : S.B.K. Printing. (In Thai)
- Office of the Secretariat of the House of Representatives. (2017). **Constitution Of The Kingdom Of Thailand**. (Royal Gazette). Bangkok : Office of the Secretariat of the House of Representatives. (In Thai)
- Palitphonkhanpim, P. (2018). **How to raise children to have EF**. Bangkok : Amarin Printing and Publishing. (In Thai)
- Thanasethakorn, P. (2021). **A manual for organizing playground activities to enhance EF brain skills for teachers, parents and child caretakers**. Bangkok : World Vision Foundation of Thailand. (In Thai)
- Wongcha, R. (2017). **A Model for Developing Leadership of Heads on Management Administration at the Childcare Development Centers in the Northeastern Region**. (Doctor of Education). Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon. (In Thai)
-